

THEEWATERSKLOOF MUNICIPALITY: GRABOUW

APPLICATION IN TERMS OF LESS FORMAL TOWNSHIP
DEVELOPMENT ACT 113 OF 1991

Notice is hereby given in terms of section 11(12) of the Less Formal Township Development Act, 1991 (Act 113/1991) that an application for permission to establish a township on the property specified below has been received, and is open to inspection at the office of the Theewaterskloof Municipality, Grabouw Offices, 1 Arbor Drive, Grabouw. Any enquiries may be directed to the Municipal Manager: Theewaterskloof Municipality, P.O. Box 32 Grabouw 7160.

Any objections with full reasons therefor should be lodged in writing at the abovementioned address on or before 8 September 2008.

Any comments received after the aforementioned closing date may be disregarded.

Applicant: BCD Town and Regional Planners on behalf of Theewaterskloof Municipality.

Nature of application: Application for permission to establish a township on a portion of Portion 6 (a Portion of Portion 2) of the Farm Oude Brug No. 313, Grabouw, currently zoned "undetermined", comprising residential erven, a business erf, a community facility, roads and open spaces.

APPLICATION IN TERMS OF THE NATIONAL HERITAGE
RESOURCES ACT, 1999 25 OF 1999

Applicant: Theewaterskloof Municipality

Nature of the application: Approval for the proposed subsidised housing project and associated infrastructure as described above is sought in terms of section 38 of the National Heritage Resources Act 1999, subject to the provisions of section 38(8) of the said Act.

Invitation to comment: Interested and affected parties are invited to comment on or raise any concerns about any aspect of the proposed development. Such comment or concerns must be lodged in writing with the Theewaterskloof Municipality in the manner described above. The closing date for comments is given above.

S. Wallace, Municipal Manager, Municipal Office, P.O. Box 24, Caledon 7230.

Reference number: L/334 Notice number: KOR 65/2008

8 August 2008

46656

MATZIKAMA MUNICIPALITY

Notice is hereby given in terms of section 13 of the Municipal Systems Act, 2000 (Act 32 of 2000) that the Municipal Council of the Matzikama Municipality has made the by-law set out in the schedule hereto.

SCHEDULE

BY-LAW REGULATING THE CONDUCT OF MEETINGS OF
THE COUNCIL OF THE MATZIKAMA MUNICIPALITY

PART 1: GENERAL

1. Authorisation

The Constitution authorises the council to enact by-laws which prescribe rules and orders for its internal arrangements, business and proceedings, and for the establishment, composition, procedures, powers and functions of its committees.

2. Interpretation

National and provincial legislation will be given priority in the interpretation of this by-law. Any provision in this by-law that is

THEEWATERSKLOOF MUNISIPALITEIT: GRABOUW

KENNISGEWING VAN DORPSTIGTING EN VOORNEME OM
GRONDGEBRUIKSVERANDERING UIT TE VOER

Hiermee word kennis ingevolge artikel 11(2) van die Wet op Minder Formele Dorpstigting, 1991 (113 van 1991) gegee dat 'n aansoek om goedkeuring vir die stigting van 'n dorp op die eiendom soos hieronder aangedui, ontvang is, en ter insae lê by die kantore van Theewaterskloof Munisipaliteit, Grabouw, Arborrylaan 1, Grabouw. Enige navrae kan gerig word aan die Munisipale Bestuurder: Theewaterskloof Munisipaliteit, Posbus 32, Grabouw 7160.

Enige besware, met volledige redes daarvoor, moet skriftelik by bogenoemde adres ingedien word op of voor 8 September 2008.

Enige kommentaar wat na die voorgemelde sluitingsdatum ontvang word, mag moontlik nie in ag geneem word nie.

Aansoeker: BCD Stads- en Streekbeplanners namens Theewaterskloof Munisipaliteit.

Aard van aansoek: Aansoek om goedkeuring vir die stigting van 'n dorp op 'n gedeelte van Gedeelte 6 ('n Gedeelte van Gedeelte 2) van die Plaas Oude Brug Nr. 313, Grabouw, tans as "onbepaald" gesoneer, wat die ontwikkeling van 438 residensiële erwe, 'n besigheidsperseel, 'n gemeenskapsfasiliteit, paaie en oopruimtes bevat.

AANSOEK IN TERME VAN DIE WET OP NASIONALE ERFENIS
HULPBRONNE, 1999 (Nr. 25 van 1999)

Aansoeker: Theewaterskloof Munisipaliteit

Aard van aansoek: Goedkeuring vir die voorgestelde gesubsidieerde behuisingsprojek en gepaardgaande infrastruktuur soos bo beskryf, word verlang in terme van artikel 38 van die Wet op Nasionale Erfenis Hulpbronne, 1999 (Nr. 25 van 1999), onderhewig aan die bepalings van artikel 38(8) van hierdie Wet.

Uitnodiging vir kommentaar: Geïnteresseerde partye en belangegroepes word uitgenooi om kommentaar te lewer op, of enige kwessie te lig rakende enige aspekte van die voorgestelde ontwikkeling. Sodanige geskrewe kommentaar of insette moet ingehandig word by Theewaterskloof Munisipaliteit op die manier soos bo beskryf. Die sluitingsdatum vir kommentaar word bo aangetoon.

S. Wallace, Munisipale Bestuurder, Munisipale Kantoor, Posbus 24, Caledon 7230.

Verwysingsnommer: L/334 Kennisgewingsnommer: KOR 65/2008

8 Augustus 2008

46656

MATZIKAMA MUNISIPALITEIT

Kennis geskied hiermee ingevolge die bepalings van Artikel 13 van die Munisipale Stelselwet, 2000 (Wet 32 van 2000) dat die Munisipale Raad van Matzikama Munisipaliteit, die verordening soos uiteengesit in die skedule hiertoe vermeld, gemaak het.

SKEDULE

VERORDENING VIR DIE HOU VAN VERGADERINGS VAN DIE
RAAD VAN MATZIKAMA MUNISIPALITEIT

DEEL 1: ALGEMEEN

1. Magtiging

Die grondwet magtig die raad om verordeninge uit te vaardig om reëls en orders voor te skryf vir sy interne reëlins, sy werksaamhede en verrigtinge, en die instelling, samestelling, prosedures, bevoegdhede en funksies van sy komitees.

2. Interpretasies

By die interpretasie van hierdie verordening, sal nasionale en provinsiale wetgewing voorrang geniet. Enige bepaling in hierdie verordening

against the law or unenforceable will not in any way invalidate the validity of the remaining provisions in this by-law to the extent that it is against the law or unenforceable.

3. Definitions

In this by-law, unless inconsistent with the context—

“**mayor**” means the councillor appointed as executive mayor by the council in terms of the Structures Act or, in his or her absence, the executive deputy mayor;

“**code of conduct**” means the code of conduct for councillors as set out in the Systems Act;

“**Constitution**” means the Constitution of the Republic of South Africa, 1996 (Act 108 of 1996);

“**MEC**” means the member of the Executive Council responsible for local government in the Province of the Western Cape;

“**majority of votes**” means the votes cast by the majority of council members present during a meeting;

“**motion**” means a proposal, recommendation or question on which the council must make a decision, excluding a motion as specified in paragraphs 47 and 48 of the by-law;

“**municipal manager**” means the person appointed by council as municipal manager or acting municipal manager in terms of the Structures Act;

“**supporting vote**” means the vote cast by a majority of the members of the council;

“**party**” means a party as defined in the Structures Act;

“**council**” means the municipal council of the Matzikama Municipality;

“**rules**” means the provisions of this by-law;

“**speaker**” means the councillor elected as chairperson of the council or any other councillor acting as chairperson of the council in terms of the Structures Act;

“**Systems Act**” means the Local Government: Municipal Systems Act, 2000 (Act 32 of 2000);

“**Structures Act**” means the Local Government: Municipal Structures Act, 1998 (Act 117 of 1998);

“**meeting**” means the meetings of the council and/or any of its committees.

PART 2: APPLICATION OF THE BY-LAW

4. Application

- (1) This by-law is applicable to all meetings.
- (2) Except where it is clearly inappropriate, a rule applying to councillors in any proceedings also applies to a non-councillor who takes part in those proceedings with the approval of the speaker.
- (3) Except where it is clearly inappropriate, this by-law also applies to committees of the council, in which case any reference to speaker in this by-law shall be interpreted as—
 - (a) the councillor appointed as chairperson of any committee of the council or acting as chairperson of such committee; or
 - (b) the councillor appointed as executive mayor and who chairs meetings of the mayoral committee and, in his or her absence, the executive deputy mayor.

wat regtens verbied word of onafdwingbaar is, sal nie in die mate wat dit verbode of onafdwingbaar is, die geldigheid van die oorblywende bepalings hiervan op enige wyse hoegenaamd ongeldig maak nie.

3. Woordomskrywing

In hierdie verordening, tensy dit uit die samehang anders blyk, beteken:

“**burgemeester**” die raadslid deur die raad aangewys as uitvoerende burgemeester kragtens die Strukturewet of, in sy/haar afwesigheid, die uitvoerende onderburgemeester;

“**gedragskode**” die gedragskode vir raadslede soos in die Stelselswet uiteengesit;

“**Grondwet**” die Grondwet van die Republiek van Suid-Afrika, 1996 (Wet 108 van 1996);

“**LUR**” die lid van die Uitvoerende Raad verantwoordelik vir Plaaslike Regering in die Provinsie Wes-Kaap;

“**meerderheid van stemme**” die stem uitgebring deur die meerderheid van raadslede wat tydens ’n vergadering teenwoordig is;

“**mosie**” ’n voorstel, aanbeveling of vraag waaroor die raad ’n besluit moet neem, uitgesluit ’n mosie soos vermeld in paragrawe 47 en 48;

“**munisipale bestuurder**” die persoon deur die raad as munisipale bestuurder of waarnemende munisipale bestuurder aangestel ingevolge die Strukturewet;

“**ondersteunende stem**” die stem uitgebring deur die meerderheid van die lede van die raad;

“**party**” ’n politieke party soos omskryf in die Strukturewet;

“**raad**” die munisipale raad van Matzikama Munisipaliteit;

“**reëls**” die bepalings van hierdie verordening;

“**speaker**” die raadslid gekies tot voorsitter van die raad of enige ander raadslid wat as voorsitter van die raad waarneem kragtens die Strukturewet;

“**Stelselswet**” die Wet op Plaaslike Regering: Munisipale Stelsels 2000 (Wet 32 van 2000);

“**Strukturewet**” die Wet op Plaaslike Regering: Munisipale Strukture, 1998 (Wet 117 van 1998);

“**vergadering**” die vergadering van die raad of enige van sy komitees.

DEEL 2: TOEPASSING VAN VERORDENING

4. Toepassing

- (1) Hierdie verordening is op alle vergaderings van toepassing.
- (2) Uitgesonderd waar dit klaarblyklik onvanpas is, is ’n reël wat in enige verrigtinge op raadslede van toepassing is, ook van toepassing op ’n nie-raadslid wat met die goedkeuring van die speaker aan daardie verrigtinge deelneem.
- (3) Uitgesonderd waar dit klaarblyklik onvanpas is, is hierdie verordening ook van toepassing op komitees van die raad, in welke geval enige verwysing na speaker in hierdie verordening uitgelê moet word as—
 - (a) die raadslid wat as voorsitter van enige komitee van die raad optree of as voorsitter van sodanige komitee waarneem; of
 - (b) die raadslid wat as uitvoerende burgemeester aangewys is en as voorsitter van die burgemeesters-komitee optree en in sy/haar afwesigheid, die uitvoerende onderburgemeester.

5. Supplementation

- (1) The speaker may make a ruling with regard to the application of this by-law and in respect of any eventuality for which this by-law does not make provision and no further discussion shall be allowed on the ruling.
- (2) Notwithstanding the provisions of paragraph 54, the speaker may also order that the council adjourn for a specific time, not exceeding one hour, should circumstances require this.
- (3) The speaker's decision will be final and binding on all councillors and the public, subject to the rights of the council in terms of sub-paragraphs 5(a) and 5(b) of this by-law.
- (4) The ruling of the speaker shall be entered in the minutes.
- (5) If the majority of the councillors present during a meeting are of the opinion that the speaker has exceeded his or her powers and/or interpreted the relevant rule incorrectly and/or has not interpreted the rules of the procedures of the council correctly, the council may:
 - (a) temporarily suspend the speaker from the position and appoint another councillor to act as speaker in terms of the Structures Act, for the appointment of a special committee consisting of councillors;
 - (b) immediately thereafter appoint a special committee to investigate the incident and to make a recommendation to the council;

after which the speaker will continue to lead the meeting in order to finalise the outstanding items on the agenda.
- (6) The special committee referred to in sub-paragraph 5(b) of this by-law will meet as soon as possible to investigate the incident and make a suitable recommendation to the council.

PART 3: MEETINGS**6. Chairing of meetings**

- (1) The speaker chairs all meetings of the council.
- (2) Should the speaker not be present at a meeting, an acting speaker for that meeting will be elected from the councillors present by a majority of votes.

7. Commencement of meeting

Subject to the provisions of paragraph 16 of this by-law, the speaker must take the chair precisely at the time for which the meeting is convened and must proceed immediately with the business of the meeting.

8. Order of business

- (1) The business of meetings will appear on the agenda in the following order:
 - (a) election of acting speaker, if necessary;
 - (b) applications for leave of absence;
 - (c) confirmation of minutes;
 - (d) statements and communications by the speaker;
 - (e) statements and communications by the mayor;
 - (f) interviews with deputations;
 - (g) consideration of reports;
 - (h) urgent matters submitted by the municipal manager;
 - (i) consideration of notices of motions;

5. Aanvulling

- (1) Die speaker kan 'n beslissing gee met betrekking tot die toepassing van hierdie verordening en ten opsigte van enige gebeurlikheid waarvoor hierdie verordening nie voorsiening maak nie, en geen verdere bespreking word oor die beslissing toegelaat nie.
- (2) Ondanks die bepalings van paragraaf 57 mag die speaker ook gelas dat die raad vir 'n bepaalde tyd verdaag, vir hoogstens een uur lank, indien omstandighede dit sou vereis.
- (3) Die speaker se beslissing sal finaal en bindend op raadslede en die publiek wees, behoudens die regte van die raad kragtens subparagraawe 5(a) en 5(b) van die verordening.
- (4) Die beslissing van die speaker moet in die notule aangeteken word.
- (5) Indien die meerderheid van die teenwoordige raadslede tydens 'n vergadering van mening is dat die speaker sy/haar magte oorskry het, en/of die toepaslike reël verkeerd geïnterpreteer het, en/of die reëls van die prosedures van die raad nie nakom nie, kan die raad:
 - (a) die speaker tydelik uit die amp onthef en 'n ander raadslid ingevolge die Strukturewet aanwys om as speaker waar te neem, vir die aanwysing van 'n spesiale komitee, wat uit raadslede sal bestaan;
 - (b) onmiddellik daarna 'n spesiale komitee aanwys om die voorval te ondersoek en om 'n aanbeveling aan die raad te maak;

waarna die speaker sal voortgaan om die vergadering te lei om uitstaande items op die sakelys af te handel.
- (6) Die spesiale komitee na verwys in subparagraaf 5(b) van die verordening sal so gou doenlik vergader om die voorval te ondersoek en 'n toepaslike aanbeveling aan die raad te maak.

DEEL 3: VERGADERINGS**6. Voorsitterskap van vergaderings**

- (1) Die speaker tree tydens alle vergaderings van die raad as voorsitter op.
- (2) Indien die speaker tydens 'n vergadering nie teenwoordig is nie, word 'n waarnemende speaker vir daardie vergadering uit die teenwoordige raadslede gekies deur 'n meerderheid van stemme.

7. Aanvang van vergadering

Die speaker moet, behoudens die bepaling van paragraaf 16 van die verordening op elke vergadering van die raad, die stoel op die vasgestelde aanvangstyd van die vergadering inneem en word daar onmiddellik tot die werksaamhede van die vergadering oorgegaan.

8. Volgorde van sake

- (1) Die sake van vergaderings moet in die volgende volgorde op die sakelys verskyn:
 - (a) verkiesing van waarnemende speaker, indien nodig;
 - (b) aansoeke vir verlof vir afwesigheid;
 - (c) goedkeuring van notule;
 - (d) verklarings en mededelings deur die speaker;
 - (e) verklarings en mededelings deur die burgemeester;
 - (f) onderhoude met afvaardigings;
 - (g) oorweging van verslae;
 - (h) dringende aangeleenthede deur die munisipale bestuurder;
 - (i) oorweging van kennisgewings van mosies;

- (j) consideration of notices of questions; and
- (k) consideration of motions of exigency.

- (2) The speaker may of own volition change the order of the business on the agenda.
- (3) A councillor who wishes to have the order of business on the agenda changed must approach the speaker with this request prior to the meeting, but any changes remain the prerogative of the speaker.

9. Urgent matters

The speaker, mayor and/or municipal manager may, at any time during the meeting and without prior notice, make any statement or introduce urgent matters.

10. Business to be disposed of

Except as otherwise provided in this by-law, no matter not specified in the agenda of a meeting of the council shall be dealt with at such meeting.

11. Meetings

- (1) Council must meet at least quarterly.
- (2) Excluding the first meeting of the council and subject to the provisions of sub-paragraph 11(1) of this by-law, the speaker decides where and when council meets.
- (3) If a majority of the councillors requests the speaker in writing to convene a meeting, the speaker must call a meeting at a time set out in the request.
- (4) On the instruction of the speaker, the municipal manager must
 - (a) give at least 48 hours notice of each meeting to each councillor, together with the agenda set out for that meeting; and
 - (b) in a manner determined by the council, inform the public of the time, date and venue of each meeting of the council,

except when time constraints make this impossible in respect of urgent meetings.

- (5) Councillors must carefully check the agenda with which they have been provided in accordance with sub-paragraph 11(4)(a) of this by-law and prepare themselves thoroughly for the scheduled meeting.
- (6) On acceptance of his/her office as councillor, a councillor must provide the municipal manager with an address within the municipal area of jurisdiction to which the agendas for meetings can be delivered.

A councillor must inform the municipal manager without delay if the aforementioned address should change.

12. Attendance of meetings

- (1) Every councillor attending a meeting of the council must sign his or her name in the attendance register kept for this purpose.
- (2) The names of every councillor who attended a meeting of the council or a committee thereof or who were absent from such meeting shall be recorded in the minutes or reports of such meetings.
- (3) A councillor must attend each meeting of the council and of a committee of which that councillor is a member, except when—
 - (a) leave of absence is granted in terms of paragraph 13 of this by-law; or

- (j) oorweging van kennisgewings van vrae; en
- (k) oorweging van dringende mosies.

- (2) Die speaker kan uit eie beweging die volgorde van die sake op die sakelys verander.
- (3) 'n Raadslid wat die volgorde van sake op die sakelys wil verander, moet die speaker voor die vergadering met die versoek nader, maar dit bly die prerogatief van die speaker om toe te stem tot die versoek of dit te weier.

9. Dringende aangeleenthede

Die speaker, burgemeester en/of munisipale bestuurder kan sonder kennisgewing op enige vergadering enige verkiesing doen of enige dringende aangeleentheid voorstel of enige mededeling voorlees.

10. Sake vir afhandeling

Uitgesonderd soos in hierdie verordening bepaal, mag geen aangeleentheid wat nie op die sakelys van 'n vergadering van die raad vermeld is nie, op sodanige vergadering behandel word nie.

11. Vergaderings

- (1) Die raad moet ten minste kwartaaliks vergader.
- (2) Uitgesluit die eerste vergadering van die raad en behoudens die bepaling van subparagraaf 11(1) van die verordening, besluit die speaker waar en wanneer die raad vergader.
- (3) Indien 'n meerderheid van die raadslede die speaker skriftelik versoek om 'n vergadering te belê, moet die speaker die vergadering byeenroep op die tyd in die versoek vermeld.
- (4) Die munisipale bestuurder, in opdrag van die speaker,
 - (a) gee minstens 48 uur vooraf skriftelik kennis aan elke raadslid van elke vergadering, tesame met die sakelys bedoel vir daardie vergadering; en
 - (b) moet op 'n wyse wat deur die raad bepaal word, die publiek in kennis stel van die tyd, datum en plek van elke vergadering van die raad,

behalwe wanneer tydbeperkings dit onmoontlik maak ten opsigte van dringende vergaderings.

- (5) Raadslede moet die sakelyste wat ooreenkomstig subparagraaf 11(4)(a) van die verordening aan hulle besorg is, behoorlik nagaan en hulself deeglik vir die geskeduleerde vergadering voorberei.
- (6) By die aanvaarding van sy/haar amp as raadslid, moet 'n raadslid aan die munisipale bestuurder 'n adres binne die munisipale regsgebied verskaf waar sakelyste van vergaderings aan sodanige raadslid bestel moet word.

'n Raadslid moet die munisipale bestuurder sonder versuim in kennis stel indien die voormelde adres sou wysig.

12. Bywoning van vergaderings

- (1) Elke raadslid wat op 'n vergadering van die raad teenwoordig is, moet sy/haar naam teken in die bywoningsregister wat vir dié doel beskikbaar moet wees.
- (2) Die name van alle raadslede wat op enige raads- en komiteevergadering teenwoordig is en van alle raadslede aan wie verlof tot afwesigheid van enige sodanige verandering gegee is, moet aangeteken word in die notule of verslag of verslae met betrekking tot sodanige vergadering.
- (3) 'n Raadslid moet elke vergadering van die raad en van 'n komitee waarvan daardie raadslid 'n lid is, bywoon, behalwe wanneer—
 - (a) verlof vir afwesigheid ingevolge paragraaf 13 van die verordening verleen is; of

- (b) the councillor is required to withdraw in terms of this by-law; or
- (c) a councillor is suspended temporarily in terms of sub-paragraph 29(3) of this by-law.

13. Leave of absence

- (1) A councillor who cannot attend a meeting must submit his or her apology at the office of the municipal manager or his or her delegate at least one hour before the meeting commences. However, the speaker, on good cause, may grant leave of absence to a councillor who has been prevented by special circumstances from obtaining leave of absence from the council.
- (2) A councillor who refrains from remaining in attendance at a meeting shall be regarded as being absent without leave.
- (3) The names of all councillors to whom leave of absence from any meeting has been granted and those of all councillors who absent themselves without leave from any meeting or who fail to remain in attendance at a meeting, shall be recorded in the minutes or report(s) relating to such meeting.

14. Sanction for non-attendance

- (1) A councillor who is absent without leave from a meeting or who is deemed absent in terms of sub-paragraph 13(2) of this by-law is in breach of this by-law: provided that, if a councillor is temporarily suspended from meetings and/or committees in terms of paragraph 29 of this by-law, he or she is deemed absent with leave for the purposes of this paragraph.
- (2) A councillor who violates the provisions of sub-paragraph 14(1) of this by-law will be fined by an amount as determined by the council from time to time, which fine shall be recovered directly from such councillor's remuneration.
- (3) A councillor who is absent without leave from three or more consecutive meetings of the council or from three or more consecutive meetings of a committee which that councillor is required to attend, shall be removed from his or her office as councillor.
- (4) The council may appoint a special committee to investigate and make a finding on any repeated violation of sub-paragraph 14(1) of this by-law in terms of the code of conduct and to make a relevant recommendation to the council.
- (5) Proceedings for the removal of a councillor must be conducted in accordance with the uniform standing procedure of the council, which must comply with the rules of natural justice.

15. Minutes

- (1) Minutes of the proceedings of meetings must be compiled in printed form and must be confirmed by the council at its next meeting and signed by the speaker.
- (2) The minutes shall be taken as read, for the purpose of confirmation, if a copy thereof was sent to each councillor at least 48 hours before the scheduled meeting.
- (3) No motion or discussion of the minutes shall be allowed, except in connection with the correctness thereof.
- (4) A motion to improve the minutes will be allowed and if adopted, the minutes must be improved and signed.

16. Quorum

- (1) A majority of the members of the council must be present at a meeting of the council before a vote may be taken on any matter.
- (2) Notwithstanding the provisions of sub-paragraph 16(1) of

- (b) die raadslid hom of haar ingevolge hierdie verordening moet onttrek;
- (c) 'n raadslid kragtens subparagraaf 29(3) van die verordening tydelik geskors is.

13. Verlof tot afwesigheid

- (1) 'n Raadslid wat nie 'n vergadering kan bywoon nie, moet ten minste een uur voor die aanvang van die vergadering by die kantoor van die munisipale bestuurder of sy gedelegeerde verskoning aanteken. Die speaker kan egter, om goeie redes, verlof vir afwesigheid verleen aan 'n raadslid wat deur spesiale omstandighede verhinder word om verlof vir afwesigheid voor die aanvang van die vergadering aan te teken.
- (2) 'n Raadslid wat, sonder verlof, versuim om teenwoordig te bly by 'n vergadering, word geag as sonder verlof afwesig te wees.
- (3) Die name van alle raadslede wat sonder verlof afwesig is van enige vergadering of versuim om teenwoordig te bly by 'n vergadering, moet aangeteken word in die notule of verslag of verslae met betrekking tot sodanige vergadering.

14. Sanksie vir nie-bywoning

- (1) 'n Raadslid wat sonder verlof van 'n vergadering afwesig is of ooreenkomstig subparagraaf 13(2) van die verordening geag word afwesig te wees, oortree hierdie verordening: met dien verstande dat indien 'n raadslid ooreenkomstig paragraaf 29 van die verordening tydelik van vergaderings en/of komitees geskors is, hy of sy vir doeleindes van hierdie paragraaf geag word met verlof afwesig te wees.
- (2) 'n Raadslid wat die bepaling van subparagraaf 14(1) van hierdie verordening oortree, word beboet met 'n bedrag soos van tyd tot tyd deur die raad bepaal, welke boete regstreeks van die betrokke raadslid se vergoeding verhaal sal word.
- (3) 'n Raadslid wat sonder verlof afwesig is van drie of meer agtereenvolgende vergaderings van die raad of van drie of meer agtereenvolgende vergaderings van 'n komitee, wat daardie raadslid veronderstel is om by te woon, moet uit sy/haar amp as raadslid ontslaan word.
- (4) Die raad kan 'n spesiale komitee instel om enige herhaalde oortreding van sub-paragraaf 14(1) van hierdie verordening ingevolge die gedragskode te ondersoek, 'n bevinding te maak en 'n toepaslike aanbeveling aan die raad te maak.
- (5) Stappe vir die ontslag van 'n raadslid moet aangevoer word ooreenkomstig die eenvormige staande prosedures van die raad, wat moet voldoen aan die reëls van natuurlike geregtigheid.

15. Notule

- (1) 'n Notule van verrigtinge van vergaderings moet in gedrukte vorm saamgestel word en moet op die volgende vergadering deur die raad goedgekeur en deur die speaker onderteken word.
- (2) Die notule word vir die doel van goedkeuring as gelees beskou indien 'n eksemplaar daarvan ten minste 48 uur voor die geskeduleerde vergadering aan elke raadslid gestuur is.
- (3) Geen mosie of bespreking oor die notule word toegelaat nie, uitgesonderd in verband met die juistheid daarvan.
- (4) 'n Geleentheidsvoorstel om die notule te verbeter, is toelaatbaar en indien dit aangeneem word, moet die notule dienooreenkomstig verbeter en onderteken word.

16. Kworum

- (1) 'n Meerderheid van die lede van die raad moet by 'n vergadering van die raad teenwoordig wees voordat daar oor enige aangeleentheid gestem mag word.
- (2) Ongeag die bepalings van subparagraaf 16(1) van hierdie

this by-law, a meeting will only commence once a quorum is present. If there is no quorum at the time for which the meeting is scheduled, the speaker will only take the chair as soon as a quorum is present.

- (3) Whenever there is no quorum, the start of the meeting must be delayed for no longer than 30 minutes and, if there is not yet a quorum at the end of that period, the speaker must adjourn the meeting to another time, date and venue at his or her discretion and must record the names of those councillors present.
- (4) Whenever the speaker is not present and there is also no quorum, the start of the meeting must be delayed for no more than 30 minutes and, if there is still no quorum at the end of that period, no meeting may take place and the municipal manager must record the names of the councillors present.
- (5) Whenever there is a quorum at the start of a meeting, but a situation arises during the meeting that there is no longer a quorum, the speaker must suspend the proceedings until a quorum is again present: provided that, if there is still no quorum after 10 minutes, the speaker must adjourn the meeting.
- (6) Whenever a meeting is adjourned because there is no longer a quorum, the time of such adjournment, as well as the names of the councillors present and the names of the councillors who left the meeting without leave, must be recorded in the minutes.

PART 4: DECISIONS

17. Unopposed matters

Whenever the council is requested to consider a matter before it and there is no opposition from any councillor, a unanimous vote must be recorded in the minutes.

18. Manner of voting

- (1) The speaker must put every opposed motion to the vote by calling upon the councillors to indicate by a show of hands, unless otherwise prescribed, whether they are for such motion or against it, whereupon he or she must declare the result of such vote and record it in the minutes.
- (2) If the majority of the councillors present request the speaker that a vote should take place by secret ballot, this shall be done accordingly.
- (3) Upon the speaker's declaration of the result of a vote, a councillor may demand that his or her vote be recorded against the decision concerned and the municipal manager shall ensure that such vote is recorded in the minutes.
- (4) A councillor may abstain from voting without leaving the meeting place.

19. Decisions

- (1) In accordance with the Structures Act, a supporting vote of at least two thirds of the members of the council is necessary to adopt a decision to dissolve the council.
- (2) In accordance with the Constitution, the supporting vote of a majority of the councillors is needed to decide on—
 - (a) the passing of by-laws;
 - (b) the approval of the budgets;
 - (c) the imposition of rates and other taxes, levies and duties; and
 - (d) obtaining loans.

verordening, sal 'n vergadering eers in aanvang neem sodra daar 'n kworum teenwoordig is. As daar op die tyd stip waarvoor die vergadering belê is nie 'n kworum is nie, sal die speaker eers die stoel inneem sodra daar 'n kworum is.

- (3) Wanneer daar nie 'n kworum is nie, moet die begin van die vergadering met hoogstens 30 minute uitgestel word en as daar aan die einde van hierdie tydperk nog nie 'n kworum is nie, moet die speaker die vergadering verskuif na 'n ander tyd, datum en plek na sy of haar goeddunke en moet hy of sy die name van die teenwoordige lede aanteken.
- (4) Wanneer die speaker nie teenwoordig is nie en daar ook nie 'n kworum is nie, moet die begin van die vergadering met hoogstens 30 minute uitgestel word, en as daar aan die einde van daardie tydperk nog nie 'n kworum is nie, mag die vergadering nie plaasvind nie en moet die munisipale bestuurder die name van die teenwoordige lede aanteken.
- (5) Wanneer daar by die aanvang van 'n vergadering 'n kworum is, maar tydens die vergadering die situasie ontstaan dat daar nie 'n kworum is nie, moet die speaker die vergadering tydelik verdaag totdat daar weer 'n kworum is, met dien verstand dat as daar na 10 minute nog nie 'n kworum is nie, die speaker die vergadering moet verdaag.
- (6) Wanneer 'n vergadering verdaag word omdat daar nie meer 'n kworum is nie, moet die tyd van sodanige verdaging asook die name van die teenwoordige raadslede en die name van raadslede wat die vergadering sonder verskoning verlaat het, in die notule aangeteken word.

DEEL 4: BESLUITE

17. Onbestrede aangeleenthede

Wanneer die raad versoek word om 'n aangeleentheid voor hom te oorweeg en daar geen teenkanting van enige raadslid is nie, moet 'n eenparige stemming in die notule aangeteken word.

18. Wyse van stemming

- (1) Die speaker moet 'n stemming hou oor elke mosie wat teengestaan word, deur die raadslede te versoek om deur die opsteek van hande, tensy anders voorgeskryf, aan te dui of hulle vir of teen sodanige mosie is, waarna hy of sy die uitslag van sodanige stemming bekend moet maak en dit in die notule aangeteken word.
- (2) Indien die meerderheid van die teenwoordige raadslede die speaker versoek dat 'n stemming per geslote stembrief moet geskied, sal dit dienooreenkomstig geskied.
- (3) Wanneer die speaker die uitslag van 'n stemming bekend maak, kan 'n raadslid versoek dat sy of haar stem teen die betrokke besluit aangeteken word en die munisipale bestuurder moet seker maak dat sodanige stem in die notule aangeteken word.
- (4) 'n Raadslid kan buite stemming bly sonder om die vergaderlokaal te verlaat.

19. Besluite

- (1) In ooreenstemming met die Strukturewet is 'n ondersteunende stem van minstens twee derdes van die lede van die raad nodig om 'n besluit om die raad te ontbind, aan te neem.
- (2) In ooreenstemming met die Grondwet is die ondersteunende stem van 'n meerderheid van die raadslede nodig om te besluit oor—
 - (a) die aanneem van verordeninge;
 - (b) die goedkeuring van die begroting;
 - (c) die oplegging van eiendomsbelasting en ander belastinge, heffings en regte; en
 - (d) die verkryging van lenings.

- (3) If, in terms of sub-paragraph 21 of this by-law, the council—
- (a) wants to rescind or amend a resolution or adopt a conflicting resolution within six months after the resolution was passed, this must be done by means of a resolution passed by a supporting vote of a majority of councillors;
 - (b) wants to rescind or amend a resolution or adopt a conflicting resolution after six months have passed since the resolution was passed, this must be done by a resolution of the same description as that required by legislation for passing the initial resolution.
- (4) All questions other than those referred to in sub-paragraphs 19(1), 19(2) and 19(3) of this by-law are decided by a majority of votes.
- (5) If there is a tie of votes in all the cases referred to in sub-paragraphs 19(1), 19(2), 19(3) and 19(4) of the by-law, the speaker must cast the deciding vote, in addition to the speaker's vote as councillor.
- (6) Before the council can take a decision on the following matters, it must first request its executive committee or executive mayor, if the council has such a committee or mayor, to submit a report and recommendation on the matter to the council:
- (a) any matter referred to in section 160(2) of the Constitution;
 - (b) the approval of an integrated development plan for the Swartland Municipality and amendments of the mentioned plan;
 - (c) the appointment and conditions of service of the municipal manager and the head of a department of Matzikama Municipality.
- (7) No by-law may be adopted by the council, unless:
- (a) reasonable notice was given to all the councillors; and
 - (b) the proposed by-law has been published for public comment.
- (8) If more than one quarter of the councillors objects to granting consent to a councillor to:
- (a) be a party to or beneficiary under a contract for—
 - (i) the provision of goods or services to the municipality; or
 - (ii) the performance of any work otherwise than as a councillor for the municipality;
 - (b) obtain a financial interest in any business of the municipality; or
 - (c) appear on behalf of any other person before the council or a committee for a fee or other consideration,
- such consent may only be given to the councillor on the approval of the MEC.

20. Unopposed business

- (1) When a meeting has been in progress for not less than one hour, the speaker may interrupt the proceedings and order the council to proceed forthwith to dispose of unopposed business.
- (2) After the disposal of such business, the proceedings shall be resumed at the point at which they were interrupted, unless all other remaining business has been adjourned until the next meeting.

- (3) Indien die raad ingevolge subparagraaf 21 van die verordening 'n bestaande besluit—
- (a) binne ses maande nadat dit besluit is, wil herroep, wysig of 'n besluit strydig daarmee wil neem, moet dit geskied deur 'n besluit geneem met 'n ondersteunende stem van 'n meerderheid van raadslede;
 - (b) na verloop van ses maande nadat dit besluit is, wil herroep, wysig of 'n besluit strydig daarmee wil neem, moet dit geskied deur 'n besluit van dieselfde beskrywing as dié wat by wetgewing vereis word vir die neem van die aanvanklike besluit.
- (4) Alle ander vrae as na verwys in subparagrafe 19(1), 19(2) en 19(3) van die verordening, word beslis deur 'n meerderheid van die stemme wat uitgebring word.
- (5) In alle gevalle verwys na in subparagrafe 19(1), 19(2), 19(3) en 19(4) van die verordening, indien daar 'n staking van stemme is, moet die speaker 'n beslissende stem uitbring, benewens die speaker se stem as raadslid.
- (6) Alvorens die raad 'n besluit oor die volgende aangeleenthede neem, moet hy eers sy uitvoerende burgemeester versoek om 'n verslag en aanbeveling oor die aangeleentheid aan die raad voor te lê:
- (a) enige aangeleentheid genoem in artikel 160(2) van die Grondwet;
 - (b) die goedkeuring van 'n geïntegreerde ontwikkelingsplan vir die munisipaliteit en wysigings van gemelde plan;
 - (c) die aanstelling en diensvoorwaardes van die munisipale bestuurder en 'n bestuurder wat direk rapporteer aan die munisipale bestuurder.
- (7) Geen verordening mag deur die raad aangeneem word nie, tensy:
- (a) daar redelike kennis aan al die raadslede gegee is; en
 - (b) die voorgestelde verordening vir openbare kommentaar gepubliseer is.
- (8) Indien meer as 'n kwart van die raadslede beswaar maak teen die verlening van goedkeuring aan 'n raadslid om:
- (a) 'n party by of bevoordeelde kragtens 'n kontrak wees vir—
 - (i) die verskaffing van goedere of dienste aan die munisipaliteit; of
 - (ii) die verrigting van enige werk buiten as raadslid aan die munisipaliteit;
 - (b) 'n finansiële belang in enige sake-onderneming van die munisipaliteit verkry; of
 - (c) vir 'n fooi of ander oorweging ten behoeve van enige persoon voor die raad of komitee verskyn;
- mag sodanige goedkeuring slegs aan die raadslid gegee word met die goedkeuring van die LUR.

20. Onbestrede sake

- (1) Wanneer 'n vergadering minstens een uur aan die gang is, kan die speaker die verrigtinge onderbreek en gelas dat die raad onverwyld daartoe oorgaan om onbestrede sake af te handel.
- (2) Na die afhandeling van sodanige sake moet die vergadering hervat word op die punt waar dit onderbreek is, tensy alle oorblywende sake tot die volgende vergadering uitgestel is.

- (3) An item on the agenda shall be deemed to be opposed business if a councillor signifies his or her intention to discuss such item immediately after the speaker has intimated to the meeting that such item is open for discussion: provided that no item shall be deemed to be opposed by reason only of questions being asked in connection therewith.

21. Rescission of resolutions

- (1) If a councillor wishes to give notice of his or her intention to move the rescission or amendment of a resolution (or part thereof) of the council, he or she shall give such notice by delivery to the municipal manager of a notice of motion in writing, which notice of motion shall be signed and dated by such councillor and shall state at which meeting of the council it will be introduced, and it shall be in the hands of the municipal manager at least six working days before the said meeting. Such notice of motion shall further state that the mover will move that the existing resolution (or part thereof) be reviewed for the purpose of rescission or amendment, as the case may be, and that the mover will further move that the same be rescinded or amended, as the case may be, stating, in the case of an amendment, the exact amendment desired.
- (2) If a committee has resolved to recommend to the council that a resolution (or part thereof) of the council be rescinded or amended, notice of intention to move such rescission or amendment shall be given by the inclusion of such recommendation in a report of the committee to the council, and the municipal manager shall send a copy of such report to each councillor, at the address which such councillor is required to furnish to the municipal manager for the purpose of the delivery of official communications, to reach him at least twelve hours before the meeting at which the recommendation will be considered. The copies of such report thus sent to all councillors, or documents which accompany it, shall indicate at which meeting such report will be considered.
- (3) Except upon the recommendation of a committee, a resolution (or part thereof) shall not be reviewed at any meeting of the council unless the permission of the majority of the councillors present at such meeting has been obtained.
- (4) There shall be no debate on such motion to review, save that the councillor or the chairman of the committee giving notice shall have the right to briefly state the reasons therefor.
- (5) If the council wants to rescind or amend a resolution or adopt a conflicting resolution, such decision to rescind must be taken in accordance with sub-paragraph 19(3) of this by-law.

PART 5: PUBLIC ACCESS

22. Admittance of public

The speaker must take reasonable steps to regulate public access to and public conduct at meetings.

23. Non-disclosure of matters

- (1) Whenever the municipal manager, at his or her discretion, has provisionally placed any matter on a part of the agenda which will not be disclosed to the public before the meeting, the speaker, when such matters are to be considered, must—
 - (a) order that all members of the public leave the venue of the meeting; and
 - (b) order that the councillors consider whether it would be reasonable for any or all of the items on such part of the agenda to be considered without the presence of the public and the media, with due regard to the provisions

- (3) 'n Item op die sakelys word geag 'n onbestrede saak te wees as 'n raadslid te kenne gee dat hy van voornemens is om sodanige item te bespreek onmiddellik nadat die speaker aan die vergadering te kenne gegee het dat sodanige item oop is vir bespreking, met dien verstande dat geen item geag word bestrede te wees slegs omrede vroe vir toeligtig in verband daarmee gestel word nie.

21. Herroeping van besluite

- (1) Indien 'n raadslid kennis wil gee van sy voorneme om die herroeping of wysiging van 'n besluit (of deel daarvan) aan die raad voor te stel, moet hy sodanig kennis gee deur 'n skriftelike kennisgewing van voorstel by die munisipale bestuurder af te lewer, welke kennisgewing van voorstel deur sodanige raadslid onderteken en gedateer moet wees en waarin hy moet meld op watter vergadering van die raad dit aangehoor moet word, en moet dit minstens ses werkdade voor genoemde vergadering by die munisipale bestuurder afgelewer word. In sodanige kennisgewing van voorstel moet daar verder vermeld word dat die voorsteller sal voorstel dat die bestaande besluit (of deel daarvan) in hersiening geneem word vir die doel van wysigings of herroeping, na gelang van die geval, en dat die voorsteller verder sal voorstel dat dit herroep of gewysig word, na gelang van die geval, met vermelding, in die geval van 'n wysiging, van die presiese wysigings wat verlang word.
- (2) Indien 'n komitee besluit het om by die raad aan te bevel dat 'n besluit (of deel daarvan) van die raad herroep of gewysig word, moet kennis van voorneme om sodanige herroeping of wysigings voor te stel, gegee word deur sodanige aanbeveling in te sluit by 'n verslag van die komitee aan die raad, en die munisipale bestuurder moet 'n kopie van sodanige verslag aan elke raadslid stuur, by die adres wat sodanige raadslid aan die munisipale bestuurder moet verstrek vir die doel van die aflewering van amptelike mededelings, om hom/haar minstens twaalf uur voor die vergadering waarop die aanbeveling oorweeg sal word, te bereik. Die kopieë van sodanige verslag wat aldus aan alle raadslede gestuur word, of dokumente wat dit vergesel, moet aandui op watter vergadering sodanige verslag oorweeg sal word.
- (3) Uitgesonderd op aanbeveling van 'n komitee mag 'n besluit (of deel daarvan) nie op enige vergadering van die raad op hersiening geneem word nie, tensy die toestemming van die meerderheid van die raadslede wat op sodanige vergadering teenwoordig is, verkry is.
- (4) Daar mag geen debat oor sodanige voorstel tot hersiening gevoer word nie, behalwe dat die raadslid of die voorsitter van die komitee wat kennis gee, die reg het om kortliks die redes daarvoor te vermeld.
- (5) Indien die raad 'n bestaande besluit wil herroep, wysig of 'n besluit strydig met die bestaande besluit wil neem, moet sodanige herroepingsbesluit geskied ooreenkomstig subparagraaf 19(3) van die verordening.

DEEL 5: TOEGANG VIR PUBLIEK

22. Toelating van publiek

Die speaker moet redelike stappe doen om toegang vir die publiek tot en gedrag van die publiek op vergaderings te reguleer.

23. Nie-openbaarmaking van aangeleenthede

- (1) Wanneer die munisipale bestuurder na sy of haar goedgeundke enige aangeleentheid voorlopig op 'n deel van die sakelys geplaas het wat nie voor die vergadering aan die publiek openbaar gemaak sal word nie, moet die speaker, wanneer sodanige aangeleentheid oorweeg gaan word—
 - (a) gelas dat alle lede van die publiek en die media die vergaderlokaal verlaat; en
 - (b) gelas dat die raad oorweeg of dit redelik sal wees as enige van of al die items op sodanige deel van die sakelys oorweeg word sonder die teenwoordigheid van die publiek en die media, met behoorlike inagneming van die

of the Constitution, which requires that the public and the media may only be excluded from being present at a meeting when it is reasonable to do so, having regard to the nature of the business being considered.

- (2) The motivation for the exclusion of the public must be minuted in full.
- (3) Any items from which the public will not be excluded shall be considered directly after the procedure as set out in sub-paragraph 23(1) of this by-law.

24. Exclusion of the public and media from meetings

- (1) The public, including the media, may be excluded from the meeting—
 - (a) when so ordered by the speaker in terms of sub-paragraph 23(1)(a) of this by-law, or
 - (b) when it has been decided by council in terms of sub-paragraph 24(3) of this by-law.
- (2) If such motion is seconded, it shall be put to the vote forthwith and without discussion.
- (3) If such motion is carried after due consideration by council of the reasons stated, the place of meeting shall be cleared of all members of the public, including the media.

25. Readmission of public and media to meetings

- (1) During the course of a meeting from which the public and the media have been excluded, a councillor may move “that the meeting again be opened” and state the reasons for such motion.
- (2) If such motion is seconded, it shall be put to the vote forthwith and without discussion.

26. Invitation to non-member

The speaker may invite a person who is not a councillor to address the council or to attend a meeting to state his or her views on a matter before the council.

27. Deputations

- (1) An individual or a deputation seeking an interview with the council must give the municipal manager six working days’ written notice of his or her request and furnish details of the proposed interview.
- (2) The municipal manager must submit a notice in terms of sub-paragraph 27(1) of this by-law, together with his or her comments and recommendations, to the speaker, who may decide to grant or refuse an interview, and under what conditions this is done.
- (3) A deputation shall consist of no more than ten members. Except with the consent of the speaker or in reply to questions from councillors, only two members of a deputation may address the council.
- (4) Except with the consent of the speaker, a member of a deputation or an individual, depending on the case, shall not address the meeting for more than ten minutes.

PART 6: ORDER IN MEETINGS

28. Conduct of non-councillors and members of the public

If a non-councillor or member of the public misconducts himself or herself, behaves in an unseemly manner or obstructs the business of any meeting, the speaker may order his or her removal from the meeting.

bepalings van die Grondwet, wat vereis dat die publiek en die media van ’n vergadering uitgesluit kan word slegs as dit redelik is om dit te doen met inagneming van die aard van die sake wat oorweeg word.

- (2) Die motivering vir die uitsluiting van die publiek moet volledig genotuleer word.
- (3) Enige items waarvan die publiek nie uitgesluit sal word nie, word oorweeg onmiddellik na die prosedure in subparagraaf 23(1) van die verordening uiteengesit.

24. Uitsluiting van die publiek en media van vergaderings

- (1) Die publiek, insluitende die media, kan van die vergadering uitgesluit word—
 - (a) waar die speaker dit ingevolge subparagraaf 23(1)(a) van die verordening gelas, of
 - (b) waar die raad dit ingevolge subparagraaf 24(3) van die verordening besluit.
- (2) Indien sodanige mosie gesekondeer word, moet dit onverwyld en sonder bespreking tot stemming gebring word.
- (3) Indien sodanige mosie aangeneem word na behoorlike oorweging deur die raad van die redes wat aangevoer is, moet alle lede van die publiek, insluitende die media, die vergaderlokaal verlaat.

25. Hertoelating van publiek en media tot vergadering

- (1) ’n Raadslid kan in die loop van die vergadering waarvan die publiek en die media uitgesluit is, voorstel “dat die vergadering weer oopgestel word” met vermelding van die redes vir sodanige mosie.
- (2) Indien sodanige mosie gesekondeer word, moet dit onverwyld en sonder bespreking tot stemming gebring word.

26. Uitnodiging aan nie-lid

Die speaker kan ’n persoon wat nie ’n raadslid is nie, nooi om die raad toe te spreek of om ’n vergadering by te woon ten einde sy of haar menings oor ’n aangeleentheid voor die raad te stel.

27. Afvaardigings

- (1) ’n Individuele afvaardiging wat ’n onderhoud met die raad verlang, moet aan die munisipale bestuurder skriftelik kennis gee van sy of haar versoek en moet besonderhede verskaf van die inhoud van die beoogde onderhoud.
- (2) Die munisipale bestuurder moet ’n kennisgewing met die inhoud vermeld in subparagraaf 27(1) van die verordening tesame met sy of haar kommentaar en aanbevelings aan die speaker voorlê, wat kan besluit om ’n onderhoud toe te staan of te weier, en op watter voorwaardes.
- (3) ’n Afvaardiging mag uit hoogstens 10 lede bestaan, uitgesonderd met die toestemming van die speaker of in antwoord op vrae en raadslede mag net twee lede van ’n afvaardiging die vergadering toespreek.
- (4) Uitgesonderd met die toestemming van die speaker mag ’n lid van ’n afvaardiging of ’n individu, na gelang van die geval, die vergadering nie langer as tien minute toespreek nie.

DEEL 6: ORDE OP VERGADERINGS

28. Gedrag van nie-lede en lede van die publiek

Indien ’n nie-raadslid of lid van die publiek hom of haar aan wangedrag skuldig maak, op ’n onbehoorlike wyse gedra of die sake van enige vergadering belemmer, kan die speaker gelas dat hy of sy uit die vergaderlokaal verwyder word.

29. Conduct of councillors

- (1) If a councillor—
- (a) misconducts himself or herself, or
 - (b) behaves in an unseemly manner, or
 - (c) obstructs the business of any meeting, or
 - (d) challenges the ruling of the speaker on any point of order or ruling in terms of sub-paragraph 5(1) of the by-law, or
 - (e) declines to withdraw any expression when ordered to do so by the speaker, or
 - (f) indulges in tedious repetition or unbecoming language, or
 - (g) commits any breach of this by-law,
- the speaker shall order such councillor to conduct himself or herself properly and, if speaking, to discontinue his or her speech.
- (2) In the event of a persistent disregard of the directions of the speaker, the speaker shall direct such councillor to retire from the place of meeting for the remainder of the meeting and may, if necessary, cause him or her to be removed from the venue.
- (3) The council may request the MEC to suspend, for a period of time, a councillor who deliberately obstructs a meeting by disregarding the rules of this by-law.

30. Offences

Any councillor, non-councillor or member of the public who—

- (a) refuses or fails to comply with a direction of the speaker given in terms of paragraphs 28 and 29 of the by-law; or
- (b) returns to the place of meeting prior to the conclusion of the meeting from which he or she was directed to retire; or
- (c) offers resistance whilst he or she is being removed from the place of meeting,

shall be guilty of an offence and, if convicted, will be liable to a fine or imprisonment for a period not exceeding six months.

PART 7: RULES OF DEBATE**31. Councillor to address chair**

A councillor who speaks at a meeting must address the chair and may do so in any one of the three official languages of the Province of the Western Cape.

32. Order of priority

When a councillor wishes to address the council, he or she must first obtain the permission of the speaker.

33. Precedence of speaker

Whenever the speaker addresses the meeting, all councillors must be silent so that the speaker may be heard without any interruption.

34. Relevance

- (1) A councillor who speaks must direct his speech strictly to the subject or matter under discussion or to an explanation or a point of order.
- (2) No discussion shall be permitted—

29. Gedrag van raadslede

- (1) Indien 'n raadslid—
- (a) hom of haar aan wangedrag skuldig maak, of
 - (b) hom of haar op 'n onbehoorlike wyse gedra, of
 - (c) die sake van enige vergadering belemmer, of
 - (d) die beslissing van die speaker oor enige punt van orde of beslissing ingevolge subparagraaf 5(1) van die verordening uitdaag, of
 - (e) weier om enige uitdrukking terug te trek wanneer die speaker daarop aandrang, of
 - (f) hom of haar oorgee aan langdradige herhaling of onbehoorlike taalgebruik, of
 - (g) enige bepaling van hierdie verordening oortree,
- moet die speaker gelas dat sodanige raadslid hom of haar behoorlik gedra en, indien hy of sy aan die woord is, om sy of haar redevoering te staak.
- (2) In die geval van 'n voortdurende verontagsaming van die lasgewings van die speaker moet die speaker sodanige raadslid gelas om die vergadersaal vir die res van die vergadering te verlaat en kan hy of sy, indien nodig, sodanige raadslid uit die lokaal laat verwyder.
- (3) Die raad mag die LUR versoek om 'n raadslid, wat die sake van 'n vergadering doelbewus belemmer deur die reëls van hierdie verordening te verontagsaam, vir 'n tydperk tydelik of permanent te skors.

30. Misdrywe

Enige raadslid, nie-raadslid of lid van die publiek wat—

- (a) weier of versuim om te voldoen aan 'n lasgewing van die speaker opgelê ooreenkomstig paragrafe 28 en 29 van die verordening; of
- (b) na die vergaderlokaal terugkeer voor die afsluiting van die vergadering waaraan hy of sy gelas is om te onttrek; of
- (c) weerstand bied terwyl hy of sy uit die vergaderlokaal verwyder word

begaan 'n misdryf en is by skuldigbevinding strafbaar met 'n boete of gevangenisstraf vir 'n tydperk van hoogstens ses maande.

DEEL 7: REËLS VIR DEBATVOERING**31. Raadslid spreek stoel aan**

'n Raadslid wat op 'n vergadering praat, moet die stoel aanspreek en kan dit doen in enige van die drie amptelike tale van die Provinsie Wes-Kaap.

32. Orde van prioriteit

Wanneer 'n raadslid die raad wil toespreek, moet hy of sy eers die speaker se toestemming kry.

33. Voorrang van speaker

Wanneer die speaker die vergadering toespreek, moet alle raadslede stilbly sodat die speaker sonder onderbreking aangehoor kan word.

34. Relevansie

- (1) 'n Raadslid wat aan die woord is, moet sy toespraak streng bepaal by die onderwerp of aangeleentheid onder bespreking of by 'n verduideliking of 'n punt van orde.
- (2) Geen bespreking word toegelaat—

- (a) which will anticipate any matter on the agenda;
- (b) on any matter in respect of which a decision by a judicial or quasi-judicial body or a commission of enquiry is pending.

35. Right to speak

A councillor may only speak once—

- (a) on the matter before the council;
- (b) on any motion before the council;
- (c) on any amendments to the matter before the council;
- (d) on a matter or an amendment proposed or to be proposed by himself or herself;
- (e) on a point of order or a question of privilege,

unless authorised by the speaker or as provided for in terms of these rules.

36. Duration of speeches

- (1) Except with the consent of the speaker, no councillor may speak for more than five minutes on any subject (or matter).
- (2) The mover of an original motion or of any amendment may, however, speak for five minutes on such motion or amendment.

37. Reintroduction of motion or question

No motion which has been rejected by the council and no question asked in terms of these rules and dealt with at any meeting may again be moved or asked within a period of three months of such meeting, except with the consent of the speaker.

38. Notices of motions

- (1) The speaker may not accept any motion, except a motion of exigency or a motion of course, unless notice thereof has been given in terms of sub-paragraph 38(2) of this by-law.
- (2) Every notice of intention by a councillor to introduce a motion shall be in writing, signed and dated and delivered to the municipal manager at least six working days before the date of the meeting at which it is intended to be introduced.

39. Notices of questions

- (1) Subject to paragraph 43 of the by-law, the speaker may not accept any question unless notice thereof has been given in terms of sub-paragraph 39(2) of this by-law.
- (2) Every notice of intention by a councillor to introduce a question shall be in writing, signed and dated and delivered to the municipal manager at least six working days before the date of the meeting on which it is intended to be introduced.

40. Absence of mover or questioner

In the event of the mover or questioner not being present in his place at the meeting of the council when called upon by the speaker to move a motion or ask a question standing in his name on the agenda, such motion or question shall lapse, unless the original mover or questioner has notified the speaker in writing of a substitute to move the motion or ask the question.

41. Motions and questions on matters dealt with by committee

- (1) A councillor may not give notice of a motion or question in respect of any matter assigned to a committee, unless

- (a) wat enige aangeleentheid op die sakelys sal vooruitloop nie;
- (b) oor enige aangeleentheid ten opsigte waarvan 'n besluit deur 'n geregtelike liggaam of 'n kommissie van ondersoek hangende is nie.

35. Reg om te praat

'n Raadslid mag net een keer praat—

- (a) oor die aangeleentheid voor die raad;
- (b) oor enige mosie voor die raad;
- (c) oor enige amendemente van die aangeleentheid voor die raad;
- (d) oor 'n aangeleentheid of 'n amendement wat hy of sy self voorgestel het of gaan voorstel;
- (e) oor 'n punt van orde of 'n saak van voorreg,

tensy deur die speaker gemagtig of soos in hierdie reëls voorsiening gemaak.

36. Duur van toesprake

- (1) Uitgesonderd met die toestemming van die speaker mag geen raadslid langer as vyf minute oor enige onderwerp (of aangeleentheid) praat nie.
- (2) Die voorsteller van 'n oorspronklike mosie of van enige amendement kan egter vyf minute lank oor sodanige mosie of amendement praat.

37. Herindiening van mosie van vraag

Geen mosie wat deur die raad verwerp is en geen vraag wat ingevolge die reëls gestel is en afgehandel is op enige vergadering, mag weer ingedien of gestel word nie binne 'n tydperk van drie maande na sodanige vergadering, uitgesonderd met die toestemming van die speaker.

38. Kennisgewing van mosie

- (1) Die speaker mag geen mosie, uitgesonderd 'n dringende mosie of 'n mosie van orde, aanvaar nie tensy kennis daarvan ingevolge subparagraaf 38(2) van die verordening gegee is.
- (2) Elke kennisgewing van voorneme deur 'n raadslid om 'n mosie in te dien, moet skriftelik wees, onderteken en gedateer wees en aan die munisipale bestuurder gelewer word minstens ses werksdae voor die datum van die vergadering waarop dit gestel gaan word.

39. Kennisgewing van vraag

- (1) Behoudens paragraaf 43 van die verordening mag die speaker geen vraag aanvaar nie tensy kennis daarvan ingevolge subparagraaf 39(2) van die verordening gegee is.
- (2) Elke kennisgewing van voorneme deur 'n raadslid om 'n vraag te stel, moet skriftelik wees, onderteken en gedateer wees en aan die munisipale bestuurder gelewer word minstens ses werksdae voor die datum van die vergadering waarop dit gestel gaan word.

40. Afwesigheid van voorsteller of vraesteller

Indien die voorsteller of vraesteller nie in sy plek teenwoordig is nie op die vergadering van die raad wanneer hy of sy deur die speaker versoek word om 'n mosie in te dien of 'n vraag te stel wat op sy of haar naam op die sakelys verskyn. Verval sodanige mosie of vraag tensy die oorspronklike voorsteller of vraesteller die speaker in kennis gestel het van 'n plaasvervanger om die mosie in te dien of die vraag te stel.

41. Mosies of vrae oor aangeleenthede deur komitee hanteer

- (1) 'n Raadslid mag nie kennis van 'n mosie of vraag gee met betrekking tot enige aangeleentheid wat aan 'n komitee opgedra is

such motion or question has previously been submitted to such committee or unless it is in the form of a reference to such committee for consideration and report.

- (2) The chairperson of a committee may, if he or she is of opinion that the matter is one of exigency, give notice of his or her intention to introduce a motion or ask a question on a matter assigned to such committee, notwithstanding the fact that such motion or question has not received the prior consideration of such committee.

42. Recommendation of committee regarded as motion

- (1) The adoption of a recommendation contained in a report submitted by a committee to the council shall be deemed to have been moved by the chairman of such committee or, in his or her absence or when he or she opposes such recommendation, by a councillor of such committee deputed by him or her to act at the time when the speaker of the meeting intimates that such recommendation is open for discussion, and no such motion need be seconded, nor shall the chairperson of such committee thereby be precluded from exercising his or her right to speak thereon.
- (2) The chairperson referred to in sub-paragraph 42(1) of this by-law may, however, speak on the matter and reply, but in replying he or she shall strictly confine himself or herself to answering previous speakers and shall not introduce any new matter into the debate.

43. Questions

- (1) After any motion or amendment has been moved and seconded or at the conclusion of any speech thereon, a councillor may ask any question relevant to such motion or amendment.
- (2) No supplementary questions may be asked, except by the councillor asking the original question, and then only in respect of matters arising out of the reply to such original question.
- (3) The speaker may not disallow any such question: provided that the councillor to whom such question is directed may either reply thereto forthwith or require that notice thereof be given in terms of sub-paragraph 39.

44. Motion of exigency

- (1) A councillor may direct the attention of the council to any matter which does not appear on the agenda and of which no previous notice has been given, by stating briefly the subject of the matter and, without comment thereon, moving "that the motion to which attention has been directed be considered forthwith as a matter of exigency".
- (2) Such motion is herein referred to as a motion of exigency.
- (3) If such motion is seconded and carried by a majority of the councillors present, the mover shall be permitted without notice to bring the matter under consideration by way of a motion or question.

45. Motions of course

In addition to those provided for elsewhere in these rules, the following shall be regarded as motions of course:

- (i) that precedence be given to the consideration of any particular item appearing on the agenda;
- (ii) that any report referred to in the agenda be noted, or that it is adopted or referred back or that the report is acted upon;
- (iii) that any document before the council be acted upon in the manner specified in the motion;
- (iv) that action be taken in respect of any item submitted for consideration in the manner specified in the motion.

nie, tensy sodanige mosie of vraag voorheen aan sodanige komitee voorgelê is of tensy dit in die vorm is van 'n verwysing na sodanige komitee vir oorweging en verslagdoening.

- (2) Die voorsitter van 'n komitee kan, indien hy of sy van mening is dat die aangeleentheid dringend is, kennis gee van sy of haar voorneme om 'n mosie in te dien of 'n vraag te stel oor 'n aangeleentheid wat aan sodanige komitee opgedra is, ondanks die feit dat sodanige mosie of vraag nie vooraf deur sodanige komitee oorweeg is nie.

42. Aanbeveling van komitee as mosie beskou

- (1) Die aanvaarding van 'n aanbeveling vervat in 'n verslag wat deur 'n komitee aan die raad voorgelê is, word geag deur die voorsitter van sodanige komitee voorgestel te wees of, in sy of haar afwesigheid of wanneer hy of sy sodanige aanbeveling teenstaan, deur 'n raadslid van sodanige komitee deur hom of haar afgevaardig om waar te neem wanneer die speaker van die vergadering te kenne gee dat sodanige aanbeveling oop is vir bespreking, en geen sodanige mosie hoef gesekondeer te word nie, en die voorsitter van sodanige komitee mag ook nie verhinder word om sy reg om daarvoor te praat, uit te oefen nie.
- (2) Die voorsitter in subparagraaf 42(1) van die verordening bedoel, kan egter oor die aangeleentheid praat en repliek lewer, maar in sy of haar repliek moet hy of sy hom of haar streng bepaal by antwoorde aan vorige sprekers en mag hy of sy geen nuwe aangeleenthede in die debat invoer nie.

43. Vrae

- (1) Nadat enige mosie of amendement voorgestel en gesekondeer is of na afhandeling van enige toespraak daaroor, kan 'n raadslid enige vraag stel wat tersaaklik is vir sodanige mosie of amendement.
- (2) Geen aanvullende vrae mag gestel word nie uitgesonderd deur die raadslid wat die oorspronklike vraag gestel het en dan net ten opsigte van aangeleenthede voortspruitend uit die antwoord op sodanige oorspronklike vraag.
- (3) Die speaker mag geen sodanige vraag weier nie: met dien verstande dat die raadslid aan wie sodanige vraag gerig is, onverwyld daarop kan antwoord of kan vereis dat kennis daarvan ingevolge subparagraaf 39 gegee word.

44. Dringende mosie

- (1) 'n Raadslid kan die aandag van die raad vestig op enige aangeleentheid wat nie op die sakelys verskyn nie en waarvan daar nie vooraf kennis gegee is nie, deur kortliks die onderwerp van die aangeleentheid te meld en sonder kommentaar daarop voor te stel "dat die mosie waarop die aandag gevestig is, onverwyld oorweeg word as 'n kwessie van dringendheid".
- (2) Sodanige mosie word hierin 'n dringende mosie genoem.
- (3) Indien sodanige mosie gesekondeer word en aangeneem word deur 'n meerderheid van die raadslede teenwoordig, moet die voorsteller toegelaat word om die aangeleentheid sonder kennis deur middel van 'n mosie of vraag tot oorweging te bring.

45. Mosies van orde

Benewens die mosies waarvoor elders in hierdie reëls voorsiening gemaak word, word die volgende as mosies van orde beskou:

- (i) dat voorrang verleen word aan die oorweging van enige bepaalde item wat op die sakelys verskyn;
- (ii) dat daar kennis geneem word van enige verslag in die sakelys vermeld, of dat dit aangeneem of terugverwys word of dat daar aan die verslag uitvoering gegee word;
- (iii) dat daar uitvoering gegee word aan enige dokument voor die raad op die wyse in die mosie vermeld;
- (iv) dat stappe gedoen word met betrekking tot enige item wat vir oorweging voorgelê is, op die wyse in die mosie vermeld.

46. Point of order

A councillor may raise a point of order to call attention to a departure from these rules by stating the particular rule such councillor relies on, whereupon such councillor shall immediately be heard.

47. Point of explanation

The speaker may allow a councillor to raise a point of explanation: provided that such explanation shall be confined to some material part of the debate which may have been misunderstood.

48. Withdrawal of motion, amendment or question

- (1) A motion or amendment may, without debate and with the permission of the seconder and the council, be withdrawn by the mover.
- (2) A councillor may not speak on such motion or amendment after the council has agreed to the withdrawal of such motion.
- (3) A question may be withdrawn by the councillor intending to put it.

49. Speaker's ruling on points of order and explanation

- (1) The ruling of the speaker on a point of order or an explanation shall be final and will not be open to discussion.
- (2) The ruling of the speaker on any point of order raised as to the interpretation of these rules must be entered in the minutes.

50. Order of debate

When a motion is under debate at any meeting of the council, no further motion may be received, except the following:

- (1) that the motion be amended;
- (2) that the consideration of the matter be postponed;
- (3) that the public and the media be excluded;
- (4) that the public and the media be readmitted;
- (5) that the council now adjourns;
- (6) that the council adjourn for a specified time;
- (7) that the debate be adjourned;
- (8) that the matter be put to the vote;
- (9) that the council proceed to the next business.

51. That the motion be amended

- (1) Every amendment shall be relevant to the motion on which it is moved.
- (2) An amendment shall, if required by the speaker, be in writing, signed by the mover and handed to the speaker.
- (3) An amendment shall be read before being moved.
- (4) An amendment shall not be discussed or put to the council until it has been seconded.
- (5) If there is more than one amendment to a motion, the amendment proposed last shall be put to the vote first and, if carried, the matter shall be resolved accordingly.
- (6) If the amendment proposed last is rejected, the amendment proposed immediately prior to the last amendment shall be put to the vote.

46. Punt van orde

'n Raadslid kan 'n punt van orde opper om die aandag te vestig op 'n afwyking van hierdie reëls deur die bepaalde reël te noem waarop sodanige raadslid hom of haar beroep, waarna sodanige raadslid onmiddellik gehoor verleen moet word.

47. Punt van verduideliking

Die speaker kan 'n raadslid toelaat om 'n punt van verduideliking te opper: met dien verstande dat sodanige verduideliking beperk moet word tot 'n wesentlike deel van die debat wat moontlik misverstaan is.

48. Terugtrekking van mosie, amendement of vraag

- (1) 'n Mosie of amendement kan sonder bespreking en met die toestemming van die sekondeerder en die raad deur die voorsteller teruggetrek word.
- (2) 'n Raadslid mag nie oor sodanige mosie of amendement praat nadat die raad tot die terugtrekking van sodanige mosie ingestem het nie.
- (3) 'n Vraag kan teruggetrek word deur die raadslid wat dit wou gestel het.

49. Speaker se beslissing oor punte van orde en verduideliking

- (1) Die beslissing van die speaker oor 'n punt van orde of verduideliking is finaal en nie oop vir bespreking nie.
- (2) Die beslissing van die speaker oor 'n punt van orde wat oor die vertolking van hierdie reëls geopper is, moet in die notule aangeteken word.

50. Volgorde van bespreking

Wanneer 'n mosie onder bespreking is op enige vergadering van die raad, mag geen verdere mosie ontvang word nie, uitgesonder die volgende:

- (1) dat die mosie geamendeer word;
- (2) dat die oorweging van die aangeleentheid uitgestel word;
- (3) dat die publiek en media uitgesluit word;
- (4) dat die publiek en media weer toegelaat word;
- (5) dat die raad nou verdaag;
- (6) dat die raad vir 'n bepaalde tyd verdaag;
- (7) dat die debat verdaag word;
- (8) dat die aangeleentheid tot stemming gebring word;
- (9) dat die raad na die volgende saak oorgaan.

51. Dat die mosie geamendeer word

- (1) Elke amendement moet tersaaklik wees vir die mosie waarop dit voorgestel word.
- (2) 'n Amendement moet, indien die speaker dit verlang, skriftelik en deur die voorsteller onderteken wees en aan die speaker oorhandig word.
- (3) 'n Amendement moet gelees word voordat dit voorgestel word.
- (4) 'n Amendement mag nie bespreek of aan die raad gestel word voordat dit gesecondeer is nie.
- (5) As daar meer as een amendement op 'n mosie is, word die amendement wat laaste ingedien is, eerste tot stemming gebring, en as dit aangeneem word, word die aangeleentheid dienooreenkomstig afgehandel.
- (6) Indien die amendement wat laaste ingedien is, verwerp word, word die amendement wat onmiddellik voor die laaste amendement ingedien is, tot stemming gebring.

- (7) No further amendment shall be moved to a motion or amendment after the speaker has commenced to take the vote upon such motion or amendment.

52. That consideration of the matter be postponed

- (1) A councillor may, at the conclusion of a speech, move that the consideration of the matter be postponed to a fixed or undetermined date.
- (2) Such motion must be seconded, but this need not be in writing: provided that the seconder shall not be permitted to speak. The mover shall be permitted to speak to the motion for a period not exceeding five minutes and the seconder shall not speak, except for seconding the motion.
- (3) Upon such motion being made, the mover of the matter under debate may (without prejudice to his or her ultimate right of reply if the motion that the matter be postponed is not carried) be heard in reply for five minutes, after which the motion shall be put to the vote without further debate.
- (4) If the motion is carried, the matter shall be placed first on the agenda of matters to be considered at the meeting to which it has been postponed: provided that sub-paragraphs 8(2) and 8(3) of this by-law do not apply to such matter.

53. That the council do now adjourn to another date

- (1) A councillor may, at any time except during the course of a speech by another councillor or while a vote is being taken, move "that the council do now adjourn to another date".
- (2) Such motion must be seconded, but this need not be in writing.
- (3) The mover shall be permitted to speak to the motion for a period not exceeding five minutes, but the seconder shall not speak, except for seconding the motion.
- (4) If the motion is carried, the council shall adjourn forthwith: provided that the speaker may direct that the meeting continue to first dispose of business other than opposed business.
- (5) If the motion is not carried, the speaker shall not accept another such motion until a period of half an hour has elapsed.
- (6) Save as is provided in sub-paragraph 31(3), no discussion on such motion shall be permitted, except that a councillor who has first indicated as such may speak against the motion for not longer than five minutes.
- (7) No amendment to such motion may be moved, except with regard to the period of adjournment.
- (8) If a motion to adjourn a meeting has been carried during a debate and prior to the conclusion thereof, then the councillor who moved the adjournment shall be entitled to speak first upon consideration of the matter forming the subject of such debate at the adjourned meeting.
- (9) No business shall be transacted at an adjourned meeting except such as is set out in the agenda for the meeting of which it is an adjournment.

54. That the council adjourn for a specified time

- (1) A councillor may at any time, except during the course of a speech by another councillor or while a vote is being taken, move "that the council now adjourn for a specified time, up to one hour".
- (2) Such motion need not be in writing.
- (3) If the motion is carried, the council shall forthwith adjourn for the specified time.

- (7) Geen verdere amendement op 'n mosie of amendement mag ingedien word nadat die speaker begin het om sodanige mosie of amendement tot stemming te bring nie.

52. Dat die oorweging van die aangeleentheid uitgestel word

- (1) 'n Raadslid kan aan die einde van 'n toespraak voorstel dat die oorweging van die aangeleentheid uitgestel word tot 'n bepaalde of onbepaalde datum.
- (2) Sodanige mosie moet gesekondeer word maar hoef nie skriftelik te wees nie: met dien verstande dat die sekondeerder nie toegelaat mag word om te praat nie. Die voorsteller moet toegelaat word om vir 'n tydperk van hoogstens vyf minute oor die mosie te praat, en die sekondeerder mag nie, behalwe om die mosie te sekondeer.
- (3) Wanneer so 'n mosie voorgestel word, kan die voorsteller van die aangeleentheid onder bespreking (sonder benadeling van sy of haar uiteindelijke reg op repliek indien die mosie dat die aangeleentheid uitgestel word nie aanvaar word nie) vyf minute lank repliek lewer, uitgestel word, nie aanvaar word nie) vyf minute lank repliek lewer, waarna die mosie sonder verdere bespreking tot stemming gebring word.
- (4) Indien die mosie aanvaar word, moet die aangeleentheid eerste geplaas word op die sakelys van aangeleenthede wat oorweeg moet word op die vergadering waartoe dit uitgestel is: met dien verstande dat subparagrafe 8(2) en 8(3) van die verordening nie op sodanige aangeleentheid van toepassing is nie.

53. Dat die raad tot 'n ander datum verdaag

- (1) 'n Raadslid kan te eniger tyd, uitgesonderd in die loop van 'n toespraak deur 'n ander raadslid of terwyl daar gestem word, voorstel "dat die raad nou tot 'n datum verdaag".
- (2) Sodanige mosie moet gesekondeer word maar hoef nie skriftelik te wees nie.
- (3) Die voorsteller moet toegelaat word om vir 'n tydperk van hoogstens vyf minute oor die mosie te praat, maar die sekondeerder mag nie praat nie behalwe om die mosie te sekondeer.
- (4) Indien die mosie aanvaar word, moet die raad onverwyld verdaag: met dien verstande dat die speaker kan gelas dat die vergadering voortgaan om eers onbestrede sake af te handel.
- (5) Indien die mosie nie aanvaar word nie, mag die speaker nie nog so 'n mosie aanvaar nie totdat 'n halfuur verstryk het.
- (6) Uitgesonderd soos in subparagraaf 31(3) bepaal, mag geen bespreking oor sodanige mosie toegelaat word nie, behalwe dat 'n raadslid wat dit eerste aangedui het, hoogstens vyf minute lank teen die mosie kan praat.
- (7) Geen amendement op sodanige mosie mag voorgestel word nie, uitgesonderd met betrekking tot die tydperk van verdaging.
- (8) Indien 'n mosie om 'n vergadering te verdaag aanvaar is gedurende 'n debat en voor die afhandeling daarvan, na oorweging van die aangeleentheid wat die onderwerp van sodanige bespreking op die verdaagde vergadering sal wees, is die raadslid wat die verdaging voorgestel het, geregtig om eerste te praat.
- (9) Geen sake mag op 'n verdaagde vergadering afgehandel word nie, uitgesonderd die sake wat op die sakelys van die vergadering waarvan dit 'n vergadering is, verskyn.

54. Dat die raad vir 'n bepaalde tyd verdaag

- (1) 'n Raadslid kan te eniger tyd behalwe in die loop van 'n toespraak deur 'n ander raadslid of terwyl daar gestem word, voorstel "dat die raad nou vir 'n bepaalde tyd, vir hoogstens een uur lank, verdaag".
- (2) Sodanige mosie hoef nie skriftelik te wees nie.
- (3) Indien die mosie aanvaar word, moet die raad onverwyld vir die bepaalde tyd verdaag.

- (4) The speaker may limit the number of such motions.

55. That the debate be adjourned

- (1) A councillor may, at the conclusion of any speech, move that the debate be adjourned.
- (2) Such motion must be seconded, but this need not be in writing.
- (3) The mover of such motion may speak to it for five minutes, but the seconder may not speak beyond formally seconding it.
- (4) Save as is provided in subsection (3), no discussion may be permitted on such motion except with reference to the period of adjournment and that the councillor who first rises in his or her place for that purpose may speak in opposition thereto for five minutes.
- (5) If such motion is carried, the meeting proceeds to the next business on the agenda, and the discussion of the adjourned debate, unless otherwise resolved, is resumed at the next meeting.
- (6) On the resumption of the adjourned debate, the councillor who moved the adjournment is entitled to speak first.
- (7) If the motion is not carried, the speaker shall not accept another such motion until half an hour has elapsed.
- (8) A councillor may not move or second more than one motion for the adjournment of the debate during the course of that debate.

56. That the matter be put to the vote

- (1) A councillor may, at the conclusion of any speech during a debate, move that the matter be now put to the vote.
- (2) Subject to the provisions of sub-paragraph 56(3) of this by-law, no motion put in terms of sub-paragraph 56(1) of this by-law shall be open to discussion.
- (3) The mover of a matter under discussion may, when a motion has been put in terms of sub-paragraph 56(1) of this by-law, speak on such motion for not more than five minutes, whereupon the said motion shall be put to the vote without any further discussion.

8 August 2008

46658

CAPE WINELANDS DISTRICT MUNICIPALITY

FIRE SAFETY BY-LAW

Under the provisions of section 156(2) of the Constitution of the Republic of South Africa, 1996, the Cape Winelands District Municipality, enacts as follows:—

Table of Contents

CHAPTER 1: DEFINITIONS AND INTERPRETATION OF THIS BY-LAW

1. Definitions and interpretation

CHAPTER 2: PURPOSE AND APPLICATION OF BY-LAW

2. Purpose of by-law
3. Application of by-law

CHAPTER 3: ESTABLISHMENT OF A FIRE BRIGADE SERVICE

4. Establishment and maintenance of service
5. Objects of the Service

- (4) Die speaker kan die aantal sodanige mosies beperk.

55. Dat die debat verdaag word

- (1) 'n Raadslid kan aan die einde van enige toespraak voorstel dat die debat verdaag word.
- (2) Sodanige mosie moet gesekondeer word, maar hoef nie skriftelik te wees nie.
- (3) Die voorsteller van sodanige mosie kan vyf minute lank daaroor praat, maar die sekondeerder mag nie praat nie, behalwe om dit formeel te sekondeer.
- (4) Uitgesonderd soos in subartikel (3) bepaal, mag geen bespreking oor sodanige mosie toegelaat word nie, behalwe in verband met die tydperk van verdaging en dat die raadslid wat eerste sy of haar hand opsteek vir die doel, vyf minute lank daarteen mag praat.
- (5) Indien sodanige mosie aanvaar word, gaan die vergadering oor na die volgende saak op die sakelys, en die bespreking van die verdaagde debat word op die volgende vergadering hervat, tensy daar anders besluit word.
- (6) Met die hervatting van die verdaagde debat is die raadslid wat die verdaging voorgestel het, geregtig om eerste te praat.
- (7) Indien die mosie nie aanvaar word nie, mag die speaker nie nog so 'n mosie aanvaar nie totdat 'n halfuur verstryk het.
- (8) 'n Raadslid mag nie meer as een mosie vir die verdaging van die debat in die loop van daardie debat voorstel of sekondeer nie.

56. Dat die aangeleentheid tot stemming gebring word

- (1) 'n Raadslid kan in die loop van 'n debat, aan die einde van enige toespraak, voorstel dat die aangeleentheid nou tot stemming gebring word.
- (2) Behoudens die bepalings van subparagraaf 56(3) van die verordening is geen mosie wat ingevolge subparagraaf 56(1) van die verordening voorgestel is, oop vir bespreking nie.
- (3) Die voorsteller van 'n aangeleentheid onder bespreking kan, wanneer 'n mosie ingevolge subparagraaf 56(1) van die verordening voorgestel is, hoogstens vyf minute lank oor sodanige mosie praat, waarna genoemde mosie sonder enige verdere bespreking tot stemming gebring word.

8 Augustus 2008

46658

KAAPSE WYNLAND DISTRIKSMUNISIPALITEIT

BRANDVEILIGHEID VERORDENING

Kragtens die bepalings van artikel 156(2) van die Grondwet van die Republiek van Suid-Afrika, 1996, verorden die Kaapse Wynland Distriksmunisipaliteit soos volg:—

Inhoudsopgawe

HOOFSTUK 1: WOORDOMSKRYWING EN INTERPRETASIE VAN HIERDIE VERORDENING

1. Woordomskeuring en interpretasie

HOOFSTUK 2: DOEL EN TOEPASSING VAN VERORDENING

2. Doel van verordening
3. Toepassing van verordening

HOOFSTUK 3: INSTELLING VAN 'N BRANDWEERDIENS

4. Instelling en onderhoud van diens
5. Oogmerke van die diens